

Ennakkotietoja Helsingin seudun kesäyliopiston arkeologian, assyriologian ja egyptologian ohjelmatarjonnasta 2008

Tarkempia tietoja kesäyliopiston opetustarjonnasta saa maaliskuun lopussa ilmestyvästä ohjelmasta. Ohjelman voi noutaa kesäyliopiston kansliasta, kirjakaupoista tai kirjastoista. Lisäksi ohjelma on nähtävissä myös Internetissä osoitteessa www.kesayliopistohki.fi.

Ilmoittautumiset kursseille alkavat tiistaina 15.4.2005. Ilmoittautumisohjeet löytyvät kesäyliopiston ohjelmasta ja nettisivuilta.

Helsingin seudun kesäyliopisto, Liisankatu 16 A 8, 00170 Helsinki, puh. (09) 6811 020, faksi (09) 6811 0210, info@kesayliopistohki.fi.

ARKEOLOGIA

Johdatus arkeologiaan

Kurssin kesto: 27 t, 7 op

Aika: 2. - 11.6. ma - ke klo 16.30 - 19.45, loppukoe ke 18.6. klo 17.00 - 20.00

Opettaja: FL Eero Muurimäki

Kurssin sisältö: Johdatus arkeologiaan sopii kaikille esihistoriasta kiinnostuneille. Kurssin tavoitteena on tutustuttaa opiskelija arkeologian perusteisiin, historiaan, teoriaan, metodiikkaan, etiikkaan ja hallinnon käytäntöihin. Kurssilla pohditaan mm. seuraavia aiheita: mitä arkeologia on, millainen on arkeologinen näkökulma kulttuurin ja sen materiaalisen ilmenemismuotoihin, miten tieteidenvälisyys ilmenee arkeologiassa. Kurssilla tarkastellaan arkeologista tutkimusprosessia kenttätöistä tulkintoihin sekä luodaan katsaus mm. arkeologian tieteenhistoriaan, merkittäviin suomalaisiin arkeologeihin, kenttätutkimus- ja ajoitusmenetelmiin, typologiaan sekä esinetutkimukseen.

Loppukokeessa suoritetaan luentojen lisäksi seuraava kirjallisuus:

1) Renfrew, C. - Bahn, P. Archaeology. Theories, Methods and Practice (2. painos) luvut 7-11, 13 ja 14,

2) Carpelan, C. Zur zeitgenössischen archäologischen Forschung in Finnland. Finnisch-Ugrischen Forschungen 56 (2001), 254-354 (on saatavissa myös suomeksi: www.helsinki.fi/arkeologia/kurssit/KAR110_Johdatus_sl2006/carpelan%20teksti.rtf.)

3) Muinaismuistolaki (www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1963/1963029)

Kurssin hyväksytyt suoritus korvaa 7 op Helsingin yliopiston tutkintovaatimuskohtasta Kar110.

Kurssimaksu: 90 €, korkeakouluopiskelijat 50 €

ARKEOLOGIAN EKSKURSIOT

Tänä kesänä Helsingin seudun kesäyliopisto järjestää kolme retkeä. Kaikki retket ovat erittäin hyödyllisiä esimerkiksi arkeologian harrastajille teorian tiedon konkretisoimiseksi sekä henkilöille, jotka työssään joutuvat tekemisiin muinaisjäännösten ja kulttuurimaiseman suojelukysymysten kanssa.

Retkivaatteet ja maastokelpoiset jalkineet ovat välttämättömät kaikilla retkillä. Myös omat eväät ovat retkillä tarpeellisia, vaikka ruokailut järjestetäänkin. Kerro ilmoittautuessasi mahdollisesta erikoisruokavaliostasi. Kannattaa muistaa ottaa mukaan kamera, ja kiikaritkin voivat olla hyödylliset kaikilla matkoilla. Retkiin saattaa tulla joitain pieniä muutoksia, esim. kirkollisista tilaisuuksista aiheutuvia muutoksia kirkkojen sisäänkäynteihin. Joustava retkimieli onkin hyvä ottaa mukaan.

Ennen kotimaan retkiä on suositeltavaa tutustua Suomen esihistorian perusteisiin, esim. Matti Huurre: 9000 vuotta Suomen esihistoriaa. Retkille kannattaa ilmoittautua mahdollisimman pian, sillä mukaan mahtuu vain rajallinen määrä osallistujia.

Menneisyyden matkassa Koillis-Virossa

Aika: to - su 12. - 15.6.

Lähtö: Helsingistä to 12.6. klo 8.00 (kokoontuminen satamassa klo 7.00)

Paluu: Helsinkiin su 15.6. klo 21.10

Matkanjohtaja: prof. Aivar Kriiska, Tarton yliopisto

Opas: Eero Siljander

Kurssin sisältö: Tällä aikamatkalla tutustumme monipuolisesti Viron menneisyyteen, aina esihistorian aamuhämäristä nykypäivään asti. Sekä asiantuntevat kohdeopastukset että laajempia kokonaisuuksia taustoittavat esitelmät ja tietoiskut ovat suomeksi.

Matkaohjelma:

Torstai 12.6.

Tutustumme ensin keskiaikaiseen Tallinnaan, jossa ensimmäisenä kohteenamme on 1200-luvulta oleva Nigulisten kirkko ja sen taideaarre, lyypekkiläisen maalarimestari Bernt Notken 1400-luvun loppupuolella maalaama Kuolemantanssi. Tallinnassa meillä on myös ainutlaatuinen tilaisuus päästä Tallinnan yliopiston historian instituutin esihistorian museoon, joka ei ole avoinna yleisesti.

Tallinnan kohteiden jälkeen jatkamme matkaamme kohti itää, jossa kohteinamme on erilaisia jäännöstyyppisiä: pronssi- ja rautakautiset Proosan kalmistot, Jöelähtmen pronssikautinen paasiarkkukalmisto, Sahan keskiaikaisen kappelin rauniot sekä Jägalan Jöesuun rautakauden linnavuori ja putous.

Ensimmäisen päivän kohteisiin kuuluu myös Baltian pienin linna: keskiaikainen Kiiun torni, jossa ruokailemme. Kiiussa on myös mahdollisuus tutustua paikalliseen erikoisuuteen, munalikööriin. Ruokailun jälkeen kohteinamme ovat mm. Rakveren linna ja museo, Kundan Lammasmäki, josta on löytynyt Viron vanhin kivikautinen asuinpaikka ja jonka mukaan Kundan kulttuuri on saanut nimensä, sekä Toosen linnanrauniot, joissa on ollut kaivauksia viimeaikoina.

Yövyämme Ontikassa, upeiden rantatörmien vieressä ja 1600-luvun puolivälissä perustetun kartanon pihapiirissä.

Perjantai 13.6.

Perjantaina aamiaisen jälkeen tutustumme Valasten putoukseen ja rantatörmään sekä historiallisen ajan kohteisiin: Sillamäen stalinistisen ajan arkkitehtuuriin, Sinimäen kuuluisaan taistelupaikkaan, joka vertautuu Tali-Ihantalaan, ja myöhäisglasiaaliseen muodostelmaan sekä Narva-Jöesuun 1920-30 -luvun huvilakaupunkiin.

Iltapäivällä ruokailemme Narvassa, jossa tutustumme myös Narvan Hermannin linnaan, museoon ja raatihuoneeseen, jonka edessä on äskettäin suoritettu kaivauksia Aivar Kriiskan johdolla. Narvaan voi tutustua myös illalla omin päin, sillä toisen yön yövyämme tässä historiallisessa rajakaupungissa.

Lauantai 14.6.

Lauantaina suuntaamme matkamme etelämmäksi, kohteinamme ovat mm. vuodelta 1880 oleva Kurtnan myöhäisgoottilainen kartano, Vasknarvan keskiaikaiset linnanrauniot, Jougan kumpukalmisto, keskiaikainen vatjalaisten hautausmaa Tudulinnassa ja keskimmäisen rautakauden kumpukalmistot Vadissa.

Lauantain kohteenamme on myös Kuremäen luostari, joka on käytössä oleva ortodoksinen nunnaluostari. Maisemia pääsemme ihaillemaan myös lisakun näköalatornista. Kolmannen yön vietämme Alajöellä.

Sunnuntai 15.6.

Sunnuntaina perehdymme muutamiin erityyppisiin kartanoihin: 1800-luvun loppupuolella rakennettuun, puuarkkitehtuuria edustavaan Kulinan kartanoon, useita tyylejä (rokokoo, uusrenessanssi ja barokki) edustavaan, näyttävään Sagadin kartanoon sekä Kolgan kartanoon, jonka keskiosa edustaa myöhäisbarokkia, mutta josta ensimmäiset tiedot ovat jo vuodelta 1230 toimien aina vuoteen 1519 asti gotlantilaisen sistersiläismunkkiluostarin kartanona.

Sunnuntain muita kohteitamme ovat mm, Ilumäen keskiaikainen kirkko, Uuskulan rekonstruoitu tarhakalmisto, Vöhmaan pronssikautinen rökkiökalmisto ja muinaispelto. Viimeisenä kohteenamme on vaikuttava Irun linnavuori, joka on toiminut myös nuorakeraamisen ajan asuinpaikkana ja josta on löytynyt Viron vanhin viljan jyvä. Laivamme Helsinkiin lähtee Tallinnan satamasta klo 19.30 ja palaamme Helsingin satamaan klo 21.10.

Ilmoittautuminen: viimeistään ma 12.5.2008. Ilmoittautuneille lähetetään vahvistus ja tarkemmat tiedot ke 14.5. jälkeen.

Kesäyliopisto ei vakuuta matkalle lähtijöitä, joten jokaisen kannattaa huolehtia itse matkavakuutuksesta matkan ajaksi.

Kurssimaksu: 30.4. mennessä ilmoittautuneille 335 €, ajalla 1.5. - 12.5. ilmoittautuneille 355 €
Kurssimaksu sisältää opetuksen ja opastukset sekä pääsymaksut, laivamatkat, bussikuljetukset omalla bussilla, majoitukset aamiaisineen sekä päivittäiset ruokailut.

Päivä muinaisuuden poluilla

Aika: la 26.7.

Lähtö: Helsingistä Rautatien torin tilausbussien pysäkillä klo 8.30

Paluu: Helsinkiin viimeistään klo 22

Matkanjohtaja: FM, arkeologi Jyri Saukkonen

Opas: Eero Siljander

Matkaohjelma:

Retkipäivän aamuna tutustumme ensimmäiseksi Espoon Sperringsin kivikautiseen asuinpaikkaan. Seuraava kohteemme on Jean Sibeliuksen vuonna 1911 löytämä Hvitträskin kalliomaalaus Kirkkonummella. Tutustuttuamme tähän ensimmäiseen Suomesta löydettiin ja kuvioiltaan erikoislaatuiseen kalliomaalaukseen, vierailimme Inkon keskiaikaisessa, merenkulkijoiden suojeluspyhimselle, Pyhälle Nikolaukselle omistetussa kivikirkossa, jonka aarteisiin kuuluu mm. kuolemantanssiaiheinen seinämaalauk. Tämä on ainoa aiheen kuvaus Suomessa ja tietävästi koko keskiaikaisessa Ruotsin valtakunnassa.

Ennen ruokailua ennätämme vielä tutustua esiroomalaisiin hautaröykkiöihin Pohjan Kohagenissa. Ruokailemme Perniössä ja sen jälkeen kävelemme paikkakunnalla olevan Lupajan parin kilometrin mittaisen muinaispolun, jonka varrella on useita arkeologisia muinaisjäännöksiä: pronssikautisia hautaröykkiöitä, kuppikiviä, rautakautisia hautalatomuksia ja rautakautinen polttokenttäkalmisto.

Perniössä on myös seuraavat kohteemme: Vaarnummen pronssikautiset hiidenkiukaat, Mathildedalin ruukkialue sekä Teijon viehättävä Vedenpaisumuksen kirkko. Ennen kotiinpaluuta pääsemme vielä tutustumaan Halikossa Armfelt-suvun yksityiskotina toimivaan Vuorentaan kartanoon, joka kuuluu Suomen vanhimpiin kartanoihin.

Ilmoittautuminen: viimeistään ma 30.6. Ilmoittautuneille lähetetään vahvistus ja tarkemmat tiedot to 3.7. jälkeen.

Kurssimaksu: 16.6. mennessä ilmoittautuneille 95 €, ajalla 17.6. - 30.6. ilmoittautuneille 100 €
Kurssimaksu sisältää opetuksen ja opastukset sekä pääsymaksut, bussikuljetukset omalla bussilla ja lounaan kahveineen.

Villeistä viikingeistä Pyhään Henrikiin

Aika:	la - su 30.8. - 31.8.
Lähtö:	Helsingistä la 30.8. Rautatien torin tilausbussien pysäkillä klo 8.30
Paluu:	Helsinkiin su 31.8. noin klo 21.30
Matkanjohtaja:	FM, arkeologi Jyri Saukkonen
Opas:	Eero Siljander

Matkaohjelma:

Lauantai 30.8.

Ensimmäisenä suuntaamme yhteen maamme vanhimmista, keskiajalla rakennettuun ja primitiivisistä maalauksistaan tunnettuun Maarian kirkkoon, joka vanhan kansantiedon mukaan on rakennettu pakanuuden ajan uhripaikalle, jossa on sijainnut kyläkalmisto ja kärkeäpaikka. Kirkolta siirrymme läheiselle, keskiajalla linnoitetulle Koroistenniemelle, joka on ollut Suomen tärkein kirkollinen tukikohta ennen Turun tuomiokirkon perustamista, joka tapahtui vuonna 1300. Koroista pidetäänkin Turun kaupungin hallinnollisena edeltäjänä tai varhaisvaiheena. Siellä näemme keskiaikaisen piispanlinnan, kirkon ja kellotapulin perustukset sekä vallihaudan maavalleineen.

Lounaan jälkeen suuntaamme meritse vaikuttavalle Seilin saarelle, jonne Kustaa II Aadolf perusti 1600-luvulla hoito- ja karkotuslaitoksen spitaalisille ja mielisairaille. Seiliä on kutsuttu saareksi, jolta ei ollut paluuta. Huolimatta saaren järkyttävästä menneisyydestä sen idylli kukkaketoinen ja puukirkkoinen on silmiä hivelevä ja saari onkin nykyään luonnonsuojelualue.

Seililtä tullessamme tutustumme Rymättylän keskiaikaiseen, apostoli Jaakob vanhemmalle omistettuun harmaakivikirkkoon. Sen noin 1520-luvulta olevissa hyvään elämään ja kuolemaan valmentavissa maalauksissa esiintyy mm. Pyhä Henrik syventyneenä keskusteluun Pyhä Katariina Aleksandrialaisen kanssa. Lauantaina ennätämme vielä tutustua Raisiossa Siirin viikinkiaikaiseen polttokenttäkalmistoon, Mullin rautakautiseen asuinpaikkaan ja Mahittulan kuppikiviin ennen saapumistamme majoituspaikkaamme Vehmaalle.

Sunnuntai 31.8.

Sunnuntaina aamiaisen jälkeen pääsemme soutamaan viikinkilaiva Helgaa. Sen jälkeen suuntaamme Mannerheimin syntymäkotiin Askaisten Louhisaaren kartanolinnaan, jonka 1650-luvulla valmistunut päärakennus edustaa Suomessa harvinaista palatsiarkkitehtuuria. Iltapäivällä lounaan jälkeen tutustumme Nousiaisissa Neitsyt Maarialle ja Suomen ensimmäiselle piispalle, Pyhälle Henrikille omistettuun kirkkoon, jossa on ainutlaatuinen, 1400-luvulta peräisin oleva Henrikin sarkofagi. Todennäköisesti juuri Nousiaisissa on sijainnut Suomen ensimmäinen piispainistuin.

Seuraavina kohteina on ristiretkiaikainen Moisio Myllymäki Nousiaisissa, jossa sijaitsee ruumis- ja polttohautakalmisto sekä oletetun kellotapulin jäännös. Sen jälkeen kohteena on Aura-joen varressa sijaitseva Liedon Kukkarkosken kampa- ja nuorakeraamisen ajan asuinpaikka ja kalmisto, josta on haudalöytöinä runsaasti mm. meripihkakoruja ja piinuolenkärkiä. Haudoissa oli myös käytetty runsaasti punamultaa. Ennen saapumistamme Turkuun, käymme vielä katsomassa Niuskalan Kotirinnettä, joka on Kiukaisten kulttuurin asuinpaikka kivikauden lopulta. Sieltä on löydetty Suomen vanhin viljanjyvä.

Turussa pääkohteena on historiaa pursuava, Pyhälle Maarialle ja Pyhälle Henrikille omistettu tuomiokirkko. Siellä meillä on ainutlaatuinen tilaisuus päästä kurkistamaan mm. keskiaikaiseen viinikellariin, jossa on myös piispojen hautoja ja ruukin hautakammioon, jossa on muumioituneita hautauksia ja muista hautauksista nostettuja arkuja. Kirkon lattian alle haudattiin aina 1780-luvulle asti ja kirkkoon onkin haudattu mm. lukuisia piispoja ja keskiajan merkkimiehiä, onpa kuningatar Kaarina Maununtytärkin saanut leposijansa Turun tuomiokirkosta. Lisäksi pääsemme tutustumaan tuomiokirkon museon varastoon, jossa on mm. kiinnostavia löytöjä haudoista.

Ennen kotiinlähtöämme käymme vielä maanalaisessa Pyhän Hengen kappelissa, joka sijaitsee Pyhän Hengen kirkon kuoriosan raunioilla. Ensimmäiset tiedot tästä Pyhän Hengen kirkosta ovat jo 1390-luvulta.

Ilmoittautuminen: viimeistään ma 28.7. Ilmoittautuneille lähetetään vahvistus ja tarkemmat tiedot ke 30.7. jälkeen.

Kurssimaksu: 7.7. mennessä ilmoittautuneille 185 €, ajalla 8.7. - 28.7. ilmoittautuneille 195 € (Kurssimaksu sisältää opetuksen ja opastuksen sekä pääsymaksut, lauttamatkat, bussikuljetukset omalla bussilla, viikinkiveneajelun, majoituksen aamiaisineen, lounaat la ja su sekä iltapala la)

Kasvit kertovat menneistä vuosisadoista

Aika: ti 10.6. klo 17.00 - 20.00

Kurssin sisältö: Suomen kasviston historiaa muinaistulokkaista uustulokkaksiin. Illan aikana kuullaan mm. arkeofyyteistä eli muinaistulokkaista - kasvilajeista, jotka ovat kulkeutuneet Suomeen ja asettuneet kasvupaikalleen ihmisen toiminnan ansiosta jo hyvin varhain. Mitä kasvit voivat kertoa ihmisen toiminnasta menneinä aikoina?

Opettaja: Vanhojen kulttuurikasvien erityistuntija, hortonomi Aimo Nummi

Ilmoittautuminen: 23.5. mennessä

Kurssimaksu: 25 €

ASSYRIOLOGIA

Askella esihistoriasta historiaan: kirjoita nuolenpäillä oma savitaulusi

Kurssin kesto: 10 t, 1 op

Kurssin aika: 10. - 12.6. ti ja to klo 17.00 - 19.30, ke klo 17.00 - 20.00

Opettaja: FM Saana Teppo

Kurssin sisältö: Yksinkertaisista saveen piirretyistä kuvista muotoutui maailman ensimmäinen kirjoitusjärjestelmä n. 3000 eKr. Kirjoitusjärjestelmä oli välttämätön edellytys verotuksen, kirjanpidon ja hierarkkisen yhteiskunnan syntymiselle. Nykyinen kulttuurimme pohjautuu tälle Mesopotamiassa rakennetulle perustalle. Kurssilla perehdymme ensin kirjoitusjärjestelmän syntyhistoriaan ja mekaniikkaan. Sen jälkeen perehdymme kirjoitusjärjestelmän konkreettisiin ulottuvuuksiin kirjoittamalla omia savitauluja nuolenpääkirjoituksella. Nuolenpääkirjoitusjärjestelmällä voi kirjoittaa mitä vain kieltä, myös suomea, siksi kurssille voi osallistua ilman mitään aiempia tietoja Mesopotamiasta. Opiskelijat saavat tarvittavat materiaalit kurssilla. Kurssi suoritetaan osallistumalla luennoille ja tekemällä kaksi kotitehtävää. Varsinaista loppukoetta ei pidetä.

Kurssin hyväksytyt suoritus korvaa 1 op vaihtoehtoisesti seuraavista Helsingin yliopiston tutkintovaatimuskohdista:

1) assyriologian perusopinnoista joko AAS120 Mesopotamian historia tai AAS130 Mesopotamian kulttuuri tai

2) seemiläisten kielten ja kulttuurien opinnoista Ash121, Ash130, Ash243 tai Ash351 tai

3) eksegeetiikan aineopinnoista Ek 215 arkeologia ja muinainen Lähi-itä tai syventävistä opinnoista Vte315 Vanhan Testamentin tutkimus.

Kurssimaksu: 35 €

Muinainen Mesopotamia ja sen naapurit – länsimaisen kulttuurin kehto

Kurssin kesto: 24 t, 2 op
Opettaja: FM Saana Teppo
Kurssin aika: 28.7. - 14.8. ma - to klo 17.00 - 18.30
Kurssin sisältö: Länsimaisen kulttuurin juuret ovat monella tavalla muinaisessa Lähi-idässä. Siellä aloitettiin ensimmäisenä maanviljely, keksittiin kirjoitus sekä rakennettiin kaupunkeja ja imperiumeja. Sumerilaisten, babylonialaisten, egyptiläisten ja monien muiden kansojen kulttuuriperintö on vaikuttanut lähtemättömällä tavalla länsimaiseen kulttuuriimme. Luennolla tutustutaan Lähi-idän kulttuuriin sekä historiaan ja tarkastellaan niiden kautta tuon ajan yhteiskuntaa. Jokaisella luennolla tutustutaan myös johonkin ajalle tyypilliseen kulttuuriirteeseen, esimerkiksi taiteeseen tai mytologiaan. Erityisesti naisten asema muinaisessa Lähi-idässä tulee olemaan tärkeä teema luennoilla. Kurssille voi ilmoittautua ilman mitään aiempia tietoja Mesopotamiasta. Kurssi suoritetaan osallistumalla luennoille, kirjoittamalla luentopäiväkirja ja tekemällä kotitehtäviä. Varsinaista loppukoetta ei pidetä.

Kurssin hyväksytyt suoritus korvaa 2 op vaihtoehtoisesti seuraavista Helsingin yliopiston tutkintovaatimuskohdista:

- 1) assyriologian perusopinnoista joko AAS120 Mesopotamian historia tai AAS130 Mesopotamian kulttuuri tai
- 2) seemiläisten kielten ja kulttuurien opinnoista Ash121, Ash243 tai Ash351 tai
- 3) eksegetiikan aineopinnoista Ek 215 arkeologia ja muinainen Lähi-itä tai syventävistä opinnoista Vte315 Vanhan Testamentin tutkimus.

Kurssimaksu: 90 €, korkeakouluopiskelijat 50 €

EGYPTOLOGIA

Hieroglyfejä helposti

Kurssin kesto: 24 t, 2 op
Kurssin aika: 2. - 18.6. ma ja ke 16.45 - 20.00, loppukoe viimeisellä kerralla
Opettaja: FM Turo Vartiainen
Kurssin sisältö: Kurssilla tutustutaan egyptiläisen hieroglyfikirjoituksen periaatteisiin ja käydään läpi keskivaltakunnan kielen alkeita. Kurssin hyväksytyt suoritus korvaa 2 op Helsingin yliopiston tutkintovaatimuskohdasta Aeg130 Keskivaltakunnan kielen peruskurssi.
Kurssimaksu: 90 €, korkeakouluopiskelijat 50 €

SUKUTUTKIMUS

Sukututkimuksen peruskurssi

Aika: ma - ke 9. - 11.6. klo 17.00 - 20.30, to 12.6. klo 17.00 - 18.30 ja ma 16.6. klo 16.00 - 18.00 tutustumiskäynti Kansallisarkistoon
Kohderyhmä: Kaikki sukututkimuksen perusteista kiinnostuneet. Kurssi soveltuu parhaiten sukututkimusta aloitteleville.
Kurssin tavoite: Antaa valmiudet sukututkimuksen tekemiseen keskeisen lähdesarjan eli kirkonkirjojen avulla. Mikäli kurssilaiset saavat alulle omia sukututkimuksiaan kurssin aikana, niissä annetaan ohjausta kurssiaikataulun sallimissa puitteissa.
Kurssin sisältö: Kurssilla käsitellään mm. seuraavia aihepiirejä:

- Sukututkimuksen historiaa
- Sukututkijan alkutoimet: Miten lähteä liikkeelle?
- Sukututkimuskirjallisuus
- Suomen arkistolaitos

- Vanhat käsialat
- Evankelis-luterilaisten seurakuntien kirkonkirjat ja niiden käyttö, tarvittaessa myös ortodoksisten seurakuntien kirkonkirjat
- Suku- ja etunimet sukututkimuksessa
- Sukututkimuksen graafinen esittäminen: esi- ja jälkipolvitaulut
- ATK:n ja Internetin käyttö sukututkimuksessa

Oppimateriaali: Opettajan laatimat opintomonisteet
Opettaja: FT Kari-Matti Piilahti
Ilmoittautuminen: 20.5. mennessä
Kurssimaksu: 130 €

Vanhat käsialat ja niiden tulkinta

Aika: ma - to 4. - 7.8. klo 17.00 - 20.30
Kohderyhmä: Kurssi soveltuu sukututkimusta jo jonkin verran tehneille, mutta myös vasta-alkajille ja kaikille historiasta kiinnostuneille.
Kurssin sisältö: Kurssilla tutustutaan erilaisten asiakirjojen rakenteeseen ja merkitykseen sekä perehdytään erityyppisiin kirjaimistoihin ja käsialoihin sekä niiden tulkintaan asiakirjaesimerkkien kautta. Kurssilla keskitytään 1800- ja 1700-luvun asiakirjojen (mm. kirkonarkistojen, henki- ja maakirjojen sekä tuomiokirjojen) teksteihin ja tarvittaessa käytetään esimerkkejä myös varhaisemmilta vuosisadoilta. Opetusmuotoina käytetään mm. luennointia, ryhmätyötä ja kotitehtäviä. Suurennuslasista saattaa olla apua.
Oppimateriaali: Opettajan laatimat opintomonisteet
Opettaja: FT Kari-Matti Piilahti
Ilmoittautuminen: 16.7. mennessä.
Kurssimaksu: 130 €

Helsingin seudun kesäyliopiston ohjelmassa 2008 on yli 500 kurssia:

- Avoimia yleisötilaisuuksia (mm. Rajamailla – Suomalaisia näkökulmia Karjalaan ja karjalaisuuteen, yhteistyössä Kulttuurien museon kanssa)
- Avointa yliopistollista opetusta
- Avointa ammattikorkeakouluopetusta
- Kielikursseja 23 eri kielessä alkeiskursseista edistyneisiin
- Tietotekniikkaa
- Taideaineita
- Abiturenttikursseja
- Suomea ulkomaalaisille
- Täydennyskoulutusta

Kesäyliopiston ohjelma ilmestyy huhtikuun alussa ja on saatavissa kirjakaupoista ja kirjastoista. Ohjelmatarjonta löytyy myös kesäyliopiston kotisivuilta osoitteessa: www.kesayliopistohki.fi.